

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1993-1994**

15 DECEMBRE 1993

Projet de loi relatif au statut et aux rétributions du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire

EXPOSE DES MOTIFS

Le statut et les rétributions des membres du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire sont fixés par la loi du 1er juillet 1948 dont les dispositions ont consacré un parallélisme constant avec le statut et les rétributions des membres du personnel enseignant des universités de l'Etat.

Ladite loi du 1er juillet 1948 a ainsi été modifiée à plusieurs reprises, le 13 juin 1963 en dernier lieu, en vue de l'adapter aux modifications intervenues dans les dispositions légales applicables au personnel enseignant des universités de l'Etat.

Le projet de loi que j'ai l'honneur de soumettre à vos délibérations a pour but d'apporter aux dispositions légales en vigueur certaines modifications inspirées notamment par :

— la loi du 6 juillet 1964 modifiant, notamment en ce qui concerne les fonctions, les traitements, les indemnités et allocations du personnel enseignant, la loi du 28 avril 1953 sur l'organisation de l'enseignement supérieur dans les universités de l'Etat;

R. A 16447

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1993-1994**

15 DECEMBER 1993

Ontwerp van wet betreffende het statuut en de bezoldiging van het onderwijsend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School

MEMORIE VAN TOELICHTING

Het statuut en de bezoldiging van het onderwijsend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School zijn vastgelegd bij de wet van 1 juli 1948 waarvan de bepalingen een constant parallelisme met het statuut en de bezoldiging van het onderwijsend personeel van de Rijksuniversiteiten hebben bekraftigd.

De vooroemde wet van 1 juli 1948 werd dan ook herhaaldelijk gewijzigd, een laatste maal op 13 juni 1963, ten einde ze aan te passen aan de wijzigingen die werden aangebracht in de wetsbepalingen die op het onderwijsend personeel van de Rijksuniversiteiten van toepassing zijn.

Het ontwerp van wet dat ik de eer heb u ter besprekking voor te leggen, heeft tot doel bepaalde wijzigingen in de van kracht zijnde wettelijke bepalingen aan te brengen die onder meer zijn geïnspireerd door :

— de wet van 6 juli 1964 tot wijziging van de wet van 28 april 1953 op de inrichting van het hoger onderwijs in de Rijksuniversiteiten, inzonderheid wat betreft de ambten, de wedden, de vergoedingen en toelagen van het onderwijsend personeel;

R. A 16447

— la loi du 21 juin 1985 concernant l'enseignement remplaçant notamment l'article 25 de la loi du 28 avril 1953 précitée.

Les objectifs essentiels sont :

— de subdiviser les professeurs civils de l'Ecole Royale Militaire en professeurs et professeurs ordinaires et de déterminer leur mission;

— d'aligner les fonctions de certains membres du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire sur celles des membres du personnel enseignant des universités de l'Etat à savoir celles de chargé de cours, professeur et professeur ordinaire;

— de fixer à 30 le nombre maximum de chargés de cours, professeurs et professeurs ordinaires civils et de limiter à 24 le nombre de professeurs et de professeurs ordinaires qui sont compris dans cet effectif, de sorte qu'au moins six fonctions soient réservées à des chargés de cours;

— de déterminer les conditions de nomination des chargés de cours, des professeurs et des professeurs ordinaires de manière telle que les professeurs ordinaires doivent obligatoirement passer par les différents degrés de la hiérarchie comme membres du personnel enseignant civil;

— de fixer la situation des professeurs, au sens général de l'article 7 de la loi du 18 mars 1838 organique de l'Ecole Royale Militaire, dans la nouvelle hiérarchie instituée par les présentes dispositions.

Comme la loi du 1er juillet 1948 précitée a été adaptée le 13 juin 1963, en dernier lieu, aux modifications de la loi du 28 avril 1953 sur l'organisation de l'enseignement supérieur dans les universités de l'Etat, il a été jugé opportun d'établir un projet de loi la remplaçant intégralement, compte tenu de la grande partie du texte à modifier.

Il a été tenu compte dans la rédaction du texte du projet de l'avis du Conseil d'Etat.

L'examen article par article qui suit permet de saisir la portée du projet.

L'article 1er définit les fonctions réservées aux membres du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire, détermine le niveau de leur enseignement, leurs missions et fixe le nombre maximum de chargés de cours, de professeurs et professeurs ordinaires, ainsi que de maîtres de langue et maîtres de langue principaux.

Afin de satisfaire à la remarque du Conseil d'Etat portant sur la fixation par le législateur des règles

— de la loi du 21 juin 1985 betreffende het onderwijs die onder meer het artikel 25 van de bovenvermelde wet van 28 april 1953 vervangt.

De essentiële doelstellingen bestaan in :

— het onderverdelen van de burgerhoogleraren bij de Koninklijke Militaire School in hoogleraren en gewone hoogleraren en het vastleggen van hun opdracht;

— de functies van bepaalde leden van het onderwijzend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School af te stemmen op deze van het onderwijzend personeel van de Rijksuniversiteiten, te weten de functies van docent, hoogleraar en gewoon hoogleraar;

— het maximum aantal burgerdocenten, hoogleraren en gewone hoogleraren op 30 vast te stellen en het aantal burgerhoogleraren en gewone hoogleraren, die in dat effectief begrepen zijn, tot 24 te beperken, derwijze dat ten minste zes functies voor docenten worden voorbehouden;

— de benoemingsvoorwaarden van de docenten, hoogleraren en gewone hoogleraren vast te leggen, derwijze dat de gewone hoogleraren verplicht de diverse trappen van de hiërarchie moeten doorlopen als leden van het onderwijzend burgerpersoneel;

— de toestand van de hoogleraren te bepalen, in de algemene zin van artikel 7 van de wet van 18 maart 1838 houdende organisatie van de Koninklijke Militaire School, in de nieuwe hiërarchie welke door de huidige bepalingen wordt ingesteld.

Aangezien de voornoemde wet van 1 juli 1948 in laatste instantie op 13 juni 1963 is aangepast aan de wijzigingen opgelegd bij de wet van 28 april 1953 op de inrichting van het hoger onderwijs in de Rijksuniversiteiten, werd geoordeeld dat het opportuun was een ontwerp van wet uit te werken waardoor ze integraal wordt vervangen met inachtneming van het feit dat een groot deel van de tekst toch diende te worden gewijzigd.

Bij de opstelling van de tekst van het ontwerp werd met het advies van de Raad van State rekening gehouden.

Het hiernavolgend onderzoek, artikel per artikel, maakt het mogelijk, in te zien welke de draagwijdte van het ontwerp is.

Bij artikel 1 worden de functies bepaald die voor de leden van het onderwijzend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School zijn voorbehouden, wordt het niveau van hun onderwijs en opdracht vastgelegd en wordt het maximum aantal docenten, hoogleraren, gewone hoogleraren, taalleraren en eerstaanwezend taalleraren bepaald.

Ten einde te voldoen aan de opmerking van de Raad van State betreffende de vaststelling, door de

essentielles du statut du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire, l'article 1er, § 1er, a été complété par la phrase suivante: « Il est nommé et révoqué par le Roi » et l'article 3 a été modifié afin d'y inclure les conditions nécessaires pour obtenir une nomination aux grades de répétiteur, maître de langue et maître de langue principal.

L'article 2 du projet a uniquement trait aux charges des chargés de cours, professeurs et professeurs ordinaires.

L'article 3 fixe les conditions de nomination des membres du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire; la seule condition d'être titulaire d'un diplôme de docteur, d'ingénieur ou d'agrégé de l'enseignement supérieur depuis huit ans au moins pour qu'un chargé de cours puisse être nommé professeur, a pour but d'éviter qu'un chargé de cours civil à l'Ecole Royale Militaire qui a été en service antérieurement comme chargé de cours militaire ne doive attendre huit ans après sa nomination comme chargé de cours civil pour pouvoir être nommé professeur.

Les derniers alinéas des §§ 4 et 5 de cet article posent le fondement légal nécessaire à la fixation du statut des maîtres de langue, maîtres de langue principaux et répétiteurs par voie d'arrêté royal.

L'article 4 permet de fixer les échelles de traitements des membres du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire par arrêté royal.

Suite à l'avis du Conseil d'Etat, le mot « traitements » a été remplacé par les mots « échelles de traitements » pour bien préciser que cette délégation au Roi, concerne essentiellement le niveau des rémunérations qui étaient alignées dans le passé sur celles de certaines fonctions homologues de l'enseignement de l'Etat, qui relèvent actuellement des Communautés avec des rémunérations différentes.

S'il en est déjà ainsi pour les répétiteurs, maîtres de langue et maîtres de langue principaux, il convient de rappeler que les dispositions de la loi du 1er juillet 1948 susmentionnée prescrivent que les chargés de cours et les professeurs de l'Ecole Royale Militaire bénéficient du même régime pécuniaire que les chargés de cours et les professeurs des universités de l'Etat.

Bien que l'intention soit de maintenir cette assimilation, il n'est plus possible de référer simplement au régime pécuniaire du personnel enseignant des universités de l'Etat puisque ledit régime pécuniaire relève des Communautés suite à la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles; cette assimilation sera par conséquent réalisée par un arrêté

wetgever, van de essentiële regels van het statuut van het onderwijzend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School, werd artikel 1, § 1, aangevuld met de zin « Het wordt benoemd en ontslagen door de Koning » en werd artikel 3 gewijzigd om de voorwaarden te bepalen, vereist om een benoeming in de graden van repetitor, taalleraar en eerstaanwezend taalleraar te bekomen.

Artikel 2 van het ontwerp slaat uitsluitend op de opdrachten waarmee docenten, hoogleraren en gewone hoogleraren worden belast.

Bij artikel 3 zijn de voorwaarden bepaald waaraan de leden van het onderwijzend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School moeten voldoen om te kunnen worden benoemd; de enige voorwaarde,houder te zijn van een diploma van doctor, ingenieur of geaggreerde voor het hoger onderwijs sedert ten minste acht jaar, opdat een docent tot hoogleraar kan worden benoemd, heeft tot doel te vermijden dat een burgerdocent bij de Koninklijke Militaire School die vroeger als militair docent in dienst is geweest, acht jaar na zijn benoeming tot burgerdocent zou moeten wachten om tot hoogleraar te kunnen worden benoemd.

In de laatste alinea's van de §§ 4 en 5 van dit artikel wordt de wettelijke basis gelegd die noodzakelijk is voor de vastlegging van het statuut van de taalleraren, eerstaanwezend taalleraren en repetitoren, door een koninklijk besluit.

Artikel 4 maakt het mogelijk de weddeschalen van de leden van het onderwijzend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School bij koninklijk besluit vast te stellen.

Ingevolge het advies van de Raad van State, werd het woord « wedden » vervangen door het woord « weddeschalen », om duidelijk te doen uitkomt dat deze machting aan de Koning essentieel het peil van de beloningen betreft, die in het verleden waren afgestemd op sommige overeenkomstige functies van het rijksonderwijs, die nu onder de Gemeenschappen ressorteren met verschillende beloningen.

Daar waar zulks reeds het geval is voor de repetitoren, de taalleraren en de eerstaanwezend taalleraren, past het eraan te herinneren dat de bepalingen van de bovengenoemde wet van 1 juli 1948 voorschrijven dat de docenten en de hoogleraren van de Koninklijke Militaire School dezelfde geldelijke regeling genieten als de docenten en de hoogleraren van de rijksoniversiteiten.

Alhoewel het inzicht voorligt die gelijkstelling te handhaven, is het niet meer mogelijk eenvoudigweg te verwijzen naar de geldelijke regeling van het onderwijzend personeel van de rijksoniversiteiten, daar die geldelijke regeling onder de Gemeenschappen ressorteert ingevolge de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen; die

royal qui fixera les échelles de traitements de tous les membres du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire.

L'article 4 rend également applicable aux chargés de cours, professeurs et professeurs ordinaires de l'Ecole Royale Militaire, certaines règles qui sont applicables aux membres du personnel enseignant des universités de l'Etat titulaires des mêmes fonctions, y compris notamment l'exonération de l'application de la législation sur le cumul des traitements dont bénéficient les chargés de cours qui n'exercent qu'une fonction à temps partiel; il définit de plus le régime des allocations et indemnités qui est applicable à tous les membres du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire.

L'article 5 permet, le cas échéant, de régler la situation du directeur des études, s'il est civil. Suite à l'avis du Conseil d'Etat, le mot « traitement » a été remplacé par les mots « échelle de traitements » pour souligner que cette délégation au Roi ne porte pas sur le statut pécuniaire du directeur des études mais uniquement sur son niveau de rémunération.

L'article 6 est une disposition très importante qui règle la situation des professeurs civils en service à la date d'entrée en vigueur des nouvelles mesures et qui ont été nommés en cette qualité avant le 1er juillet 1989, date à partir de laquelle fut effectivement adopté, au sein du Département de la Défense nationale, le principe de scinder les professeurs au sens large de la loi du 18 mars 1938 organique de l'Ecole Royale Militaire, en professeurs et professeurs ordinaires.

Il convient de signaler à ce sujet que le texte de base de la loi du 1er juillet 1948 a établi une identité, au faîte de la hiérarchie universitaire, entre le professeur à l'Ecole Royale Militaire et le professeur ordinaire d'université, comme il ressort de la discussion au Sénat du projet de loi qui est devenu la loi du 1er juillet 1948. Le qualificatif « ordinaire » a été estimé superflu pour le professeur à l'Ecole Royale Militaire qui exerce toujours une charge à temps plein, ainsi que l'a précisé M. Mazereel, rapporteur de la Commission du Sénat.

Le législateur de 1963 a consacré l'équivalence barémique :

— au niveau de base, entre le chargé de cours à l'Ecole Royale Militaire et celui de l'université;

gelijkstelling zal derhalve worden doorgevoerd door een koninklijk besluit dat de weddeschalen van alle leden van het onderwijzend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School zal vastleggen.

Artikel 4 maakt tevens sommige regelen die toepasbaar zijn op de leden van het onderwijzend personeel van de rijksuniversiteiten, titularissen van dezelfde functies, eveneens van toepassing op de docenten, hogleraren en gewone hogleraren van de Koninklijke Militaire School, met inbegrip van inzonderheid de vrijstelling van de toepassing van de wetgeving op de cumulatie van de wedden waarvan de docenten genieten die slechts een deeltijdse opdracht uitoefenen; het bepaalt bovendien het stelsel van de toelagen en vergoedingen dat op alle leden van het onderwijzend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School van toepassing is.

Op grond van artikel 5 kan, in voorkomend geval, de toestand van de studiedirecteur worden geregeld, indien hij een burger is. Ingevolge het advies van de Raad van State, werd het woord « wedde » vervangen door het woord « weddeschaal », om te doen uitkomen dat deze machtiging aan de Koning niet het geldelijk statuut van de studiedirecteur betreft, doch enkel het peil van zijn beloning.

Het bepaalde bij artikel 6 is zeer belangrijk, aangezien er wordt voorzien in de regeling van de toestand van de burgerhogleraren die in dienst zijn op de datum van inwerkingtreding van de nieuwe maatregelen en welke in die hoedanigheid werden benoemd vóór 1 juli 1989, datum vanaf dewelke bij het departement Landsverdediging het principe van de onderverdeling, van de leraren in de brede zin van de wet van 18 maart 1838 houdende organisatie van de Koninklijke Militaire School, in hogleraren en gewone hogleraren, daadwerkelijk werd toegepast.

In dit verband is het zaak erop te wijzen, dat de basistekst van de wet van 1 juli 1948 de hogleraar aan de Koninklijke Militaire School en de gewoon hogleraar aan een universiteit op gelijke voet heeft geplaatst, bovenaan de universitaire hiërarchie; zulks blijkt uit de besprekings, in de Senaat, van het ontwerp van wet dat de wet van 1 juli 1948 is geworden. Het bijvoeglijk naamwoord « gewoon » werd geacht overbodig te zijn met betrekking tot de hogleraar aan de Koninklijke Militaire School die steeds met een volijdse opdracht is belast, zoals ze nauwkeurig door de heer Mazereel, verslaggever van de Commissie van de Senaat, werd bepaald.

In 1963 heeft de wetgever de gelijkstelling van de weddeschalen bekraftigd :

— op basisniveau, van de docent aan de Koninklijke Militaire School met de docent aan de universiteit;

— au niveau supérieur, entre le professeur à l'Ecole Royale Militaire et celui qui, à l'université, était indifféremment professeur (dans un institut ou une école) ou professeur ordinaire (dans une faculté).

Le législateur de 1963 n'a pas voulu, dans une institution traditionnellement très structurée et comportant un nombre limité d'enseignants, créer à l'Ecole Royale Militaire le niveau moyen de professeur associé créé en 1960 dans les universités de l'Etat.

D'autre part, la loi du 6 juillet 1964 modifiant notamment en ce qui concerne les fonctions, les traitements, les indemnités et allocations du personnel enseignant, la loi du 28 avril 1953 sur l'organisation de l'enseignement supérieur dans les universités de l'Etat, a changé fondamentalement la définition antérieure du professeur ordinaire et du professeur à l'université. Ainsi qu'il est précisé dans l'exposé des motifs du projet qui est devenu la loi du 6 juillet 1964, le nouveau professeur ordinaire a seul les responsabilités les plus élevées et occupe donc seul le niveau supérieur, tandis que le nouveau professeur se voit dorénavant confier des enseignements à objet limité ou de caractère plus technique n'impliquant pas de responsabilités scientifiques ou académiques fondamentales et occupe, avec le professeur associé, le niveau moyen.

La loi du 13 juin 1963 modifiant la loi du 1er juillet 1948 relative au statut et aux rétributions du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire a prévu ultérieurement un alignement automatique des traitements des chargés de cours et professeurs civils de l'Ecole Royale Militaire sur ceux de leurs collègues des universités.

Compte tenu de ces nouvelles dispositions, d'une part, et de la nature de la mission des professeurs à l'Ecole Royale Militaire, laquelle est identique à celle des professeurs ordinaires des universités de l'Etat, d'autre part, l'équivalence barémique entre le professeur à l'Ecole Royale Militaire et le professeur ordinaire à l'université a été logiquement maintenue. C'est en considération de ces éléments qu'il est proposé d'octroyer le traitement de professeur ordinaire aux professeurs civils qui ont été nommés en cette qualité avant le 1er juillet 1989. Cette disposition transitoire est d'ailleurs identique à celle qui a été prescrite à l'article 42 de la loi du 6 juillet 1964 précitée.

L'article 7 est une simple adaptation des dispositions relatives à la pension de retraite des membres du personnel enseignant de l'enseignement universitaire.

— op het hoger niveau, van de hoogleraar aan de Koninklijke Militaire School met degene die, aan de universiteit, hetzij hoogleraar (in een instituut of een school) hetzij gewoon hoogleraar (in een faculteit) was.

Het lag niet in de bedoeling van de wetgever van 1963, in de Koninklijke Militaire School, een instelling die traditiegetrouw zeer gestructureerd is en slechts over een beperkt aantal leerkrachten beschikt, het tusseniveau in te voeren, te weten het ambt van geassocieerd hoogleraar, dat in 1960 bij de Rijksuniversiteiten werd ingesteld.

Bij de wet van 6 juli 1964 tot wijziging van de wet van 28 april 1953 op de inrichting van het hoger onderwijs in de rijksuniversiteiten, inzonderheid wat betreft de ambten, de wedden, de vergoedingen en toelagen van het onderwijszend personeel, is anderzijds ten gronde de oude definitie van gewoon hoogleraar en van hoogleraar van de universiteit veranderd. Zoals nauwkeurig is bepaald in de memorie van toelichting bij het ontwerp van wet dat de wet van 6 juli 1964 is geworden, draagt de nieuwe gewoon hoogleraar alleen de verantwoordelijkheden op het hoogste niveau en hij alleen bezet bijgevolg het hoogste niveau, terwijl de nieuwe hoogleraar voortaan wordt belast met onderwijsopdrachten waarvan de doelstelling beperkt is of die van meer technische aard zijn en waarvoor geen fundamentele wetenschappelijke of academische verantwoordelijkheid is vereist; deze hoogleraar behoort dan ook, samen met de geassocieerd hoogleraar, tot het tusseniveau.

Bij de wet van 13 juni 1963 tot wijziging van de wet van 1 juli 1948 betreffende het statuut en de bezoldiging van het burgerlijk onderwijszend personeel der Koninklijke Militaire School werd later bepaald dat de wedden van de burgerdocenten en hoogleraren aan de Koninklijke Militaire School automatisch met deze van hun collega's van de universiteiten zouden worden gelijkgesteld.

Rekening houdend met deze nieuwe bepalingen, enerzijds, en met de aard van de opdracht van de hoogleraren aan de Koninklijke Militaire School die dezelfde is als deze van de gewoon hoogleraren van de Rijksuniversiteiten anderzijds, werd de gelijkstelling van de weddeschalen van de hoogleraar aan de Koninklijke Militaire School met deze van de gewoon hoogleraar aan de universiteit logischerwijze behouden. Met inachtneming van die gegevens wordt voorgesteld de wedde van gewoon hoogleraar toe te kennen aan de burgerhoogleraren welke vóór 1 juli 1989 in die hoedanigheid werden benoemd. Die overgangsbepaling is overigens dezelfde als die welke bij artikel 42 van de meergenoemde wet van 6 juli 1964 werd voorgescreven.

Artikel 7 voorziet eenvoudig in een aanpassing van de bepalingen betreffende het rustpensioen van de leden van het onderwijszend personeel van het universitair onderwijs.

L'article 8 modifie l'article 7 de la loi organique du 18 mars 1838 en vue de le mettre en concordance avec les dispositions de l'article 1er du présent projet.

L'article 9 abroge la loi précitée du 1er juillet 1948 et l'article 11 de la loi organique du 18 mars 1838 en vue de permettre la nomination comme chargé de cours des porteurs du diplôme d'ingénieur ou d'agrégé de l'enseignement supérieur, tel que prévu à l'article 3 du présent projet.

L'article 10, enfin fixe l'entrée en vigueur de l'article 4 en vue de permettre de fixer par arrêté royal, à partir du 1er janvier 1990, les traitements de tous les membres du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire, et notamment des chargés de cours et professeurs dont les traitements étaient fixés directement par la loi du 1er juillet 1948, par référence aux traitements des membres du personnel enseignant des universités de l'Etat. C'est à partir du 1er janvier 1990 que les Communautés ont fixé séparément les traitements des membres du personnel enseignant de leur compétence et que cette référence n'est plus possible.

Le Ministre de la Défense nationale,

Leo DELCROIX.

Artikel 8 wijzigt artikel 7 van de wet van 18 maart 1838 houdende organisatie van de Koninklijke Militaire School, ten einde het in overeenstemming te brengen met de bepalingen van artikel 1 van dit ontwerp.

Bij artikel 9 worden de voornoemde wet van 1 juli 1948 en artikel 11 van de organieke wet van 18 maart 1838 opgeheven ten einde de benoeming in de hoedanigheid van docent mogelijk te maken van degenen die houder zijn van het diploma van ingenieur of van geaggregeerde voor het hoger onderwijs, volgens de voorschriften van artikel 3 van dit ontwerp.

Artikel 10 tenslotte legt de inwerkingtreding vast van artikel 4, teneinde het mogelijk te maken de wedden van alle leden van het onderwijzend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School bij koninklijk besluit vast te leggen vanaf 1 januari 1990, inzonderheid van de docenten en de hoogleraren wier wedden rechtstreeks werden bepaald bij de wet van 1 juli 1948, door verwijzing naar de wedden van het onderwijzend personeel van de rijkuniversiteiten. De Gemeenschappen hebben vanaf 1 januari 1990 de wedden van de leden van het onderwijzend personeel die onder hun bevoegdheid ressorteren afzonderlijk vastgelegd en vanaf die datum is dergelijke verwijzing dus niet meer mogelijk.

De Minister van Landsverdediging,

Leo DELCROIX.

PROJET DE LOI

ALBERT II,

Roi des Belges,

*A tous, présents et à venir,
SALUT.*

Sur la proposition de Notre Ministre de la Défense nationale et de l'avis de Nos ministres qui en ont délibéré en Conseil,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre Ministre de la Défense nationale est chargé de présenter en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit:

CHAPITRE Ier**Dispositions générales****Article 1er**

§ 1er. Le personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire comprend les répétiteurs, les maîtres de langue, les maîtres de langue principaux, les chargés de cours, les professeurs, et les professeurs ordinaires. Il est nommé et révoqué par le Roi.

§ 2. Les chargés de cours, les professeurs et les professeurs ordinaires donnent un enseignement de niveau universitaire.

Les professeurs ordinaires dirigent un ensemble cohérent d'enseignement et de recherche dans une discipline déterminée, assurent le développement de la recherche et sont responsables des activités scientifiques de cet ensemble.

Les chargés de cours et les professeurs sont chargés d'une mission d'enseignement et de recherche dans une discipline déterminée.

Les maîtres de langue et les maîtres de langue principaux dispensent les cours relatifs aux langues qui figurent au programme de l'Ecole Royale Militaire.

Les répétiteurs assistent les autres membres du personnel enseignant dans leur mission d'enseignement.

§ 3. Le nombre de chargés de cours, de professeurs et de professeurs ordinaires est de trente, au plus; le nombre de professeurs et de professeurs ordinaires est de vingt-quatre, au plus.

ONTWERP VAN WET

ALBERT II,

Koning der Belgen,

*Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.*

Op de voordracht van Onze Minister van Landsverdediging en op het advies van Onze in Raad vergaderde Ministers,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze Minister van Landsverdediging is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I**Algemene bepalingen****Artikel 1**

§ 1. Tot het onderwijzend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School behoren de repetitoren, de taalleraren, de eerstaanwezend taalleraren, de docenten, de hoogleraren en de gewone hoogleraren. Het wordt benoemd en ontslagen door de Koning.

§ 2. De docenten, hoogleraren en gewone hoogleraren geven onderwijs op universitair niveau.

De gewone hoogleraren leiden een samenhangend geheel van onderwijs en onderzoek in een bepaalde discipline, staan in voor de ontwikkeling van het onderzoek en zijn verantwoordelijk voor de wetenschappelijke activiteiten van dit geheel.

De docenten en de hoogleraren zijn belast met een onderwijs en onderzoeksopdracht in een bepaalde discipline.

De taalleraren en de eerstaanwezend taalleraren geven de lessen betreffende de talen die in het programma van de Koninklijke Militaire School zijn ingeschreven.

De repetitoren staan de overige leden van het onderwijzend personeel bij in hun onderwijsopdracht.

§ 3. Het aantal docenten, hoogleraren en gewone hoogleraren bedraagt ten hoogste dertig; het aantal hoogleraren en gewone hoogleraren bedraagt ten hoogste vierentwintig.

§ 4. Le nombre de maîtres de langue et maîtres de langue principaux est de six, au plus.

Art. 2

Les professeurs et les professeurs ordinaires à l'Ecole Royale Militaire doivent y exercer une charge à temps plein.

Une charge à temps plein comprend des activités d'enseignement et de recherche. Elle peut également comprendre des activités de service à la communauté. L'activité d'enseignement peut comprendre des cours, des travaux pratiques, des exercices, la direction de travaux de fin d'études, ainsi que la participation aux examens, aux jurys d'examens et aux délibérations.

Le Conseil académique de l'Ecole Royale Militaire fixe la charge de chaque chargé de cours, professeur ou professeur ordinaire, et attribue le caractère à temps plein ou à temps partiel de la charge de chaque chargé de cours; il communique sa décision au Ministre de la Défense nationale.

Les chargés de cours, les professeurs et les professeurs ordinaires qui exercent une charge à temps plein ne peuvent exercer d'autre activité rétribuée dont l'importance dépasse deux demi-journées par semaine.

Dans le cas où un chargé de cours exerce une charge à temps partiel ne se limitant pas exclusivement à des activités d'enseignement, le Conseil académique de l'Ecole Royale Militaire fixe le pourcentage que cette charge représente par rapport à une charge à temps plein; il communique sa décision au Ministre de la Défense nationale.

Art. 3

§ 1er. Nul ne peut être nommé chargé de cours s'il n'est porteur d'un diplôme de docteur, ingénieur ou agrégé de l'enseignement supérieur.

Préalablement à toute nomination de chargé de cours, le Conseil académique de l'Ecole Royale Militaire émet un avis motivé, après avoir consulté les conseils de division intéressés.

Des dispenses de diplôme peuvent être accordées par le Roi aux personnes qui auront fait preuve d'un mérite scientifique exceptionnel.

§ 2. Peut être nommé professeur sur proposition du Conseil académique de l'Ecole Royale Militaire, le chargé de cours qui exerce une charge à temps plein relative à l'une des matières prévues au programme de l'Ecole Royale Militaire, soit dans une faculté universitaire, soit comme chargé de cours civil à l'Ecole

§ 4. Het aantal taalleraren en eerstaanwezend taalleraren bedraagt ten hoogste zes.

Art. 2

De hogleraren en de gewone hogleraren bij de Koninklijke Militaire School moeten er een voltijdse opdracht uitoefenen.

Een voltijdse opdracht omvat onderwijs en onderzoeksactiviteiten. Zij kan eveneens activiteiten van dienstverlening aan de gemeenschap omvatten. De onderwijsactiviteit kan cursussen, praktische werkzaamheden, oefeningen, de leiding van afstudeeropdrachten, alsook de deelname aan de examens, aan de examencommissies en aan de beraadslagingen omvatten.

De Academische Raad van de Koninklijke Militaire School bepaalt de opdracht van elke docent, hogleraar of gewoon hogleraar, alsook het voltijds of deeltijds karakter van de opdracht van elke docent; hij deelt zijn beslissing mede aan de Minister van Landsverdediging.

De docenten, de hogleraren en de gewone hogleraren die een voltijdse opdracht uitoefenen mogen geen andere bezoldigde activiteit van meer dan twee halve dagen per week uitoefenen.

Indien een docent een deeltijdse opdracht uitoefent die zich niet uitsluitend tot onderwijsactiviteiten beperkt, bepaalt de Academische Raad van de Koninklijke Militaire School het procentueel aandeel ten aanzien van de voltijdse opdracht; hij deelt zijn beslissing mede aan de Minister van Landsverdediging.

Art. 3

§ 1. Niemand kan tot docent benoemd worden indien hij het diploma van doctor, ingenieur of geaggregeerde voor het hoger onderwijs niet bezit.

Vóór elke benoeming tot docent brengt de Academische Raad van de Koninklijke Militaire School een met redenen omkleed advies uit, na de betrokken afdelingsraden te hebben geraadpleegd.

Vrijstelling van diploma kan door de Koning verleend worden aan personen die blijk hebben gegeven van buitengewone wetenschappelijke verdienste.

§ 2. Tot hogleraar kan op voorstel van de Academische Raad van de Koninklijke Militaire School worden benoemd de docent die een voltijdse opdracht uitoefent in een der in het leerplan van de Koninklijke Militaire School vastgelegde leerstoffen, hetzij in een universitaire faculteit, hetzij als burger-

Royale Militaire, et est depuis huit ans au moins titulaire d'un diplôme de docteur, d'ingénieur ou d'agrégé de l'enseignement supérieur.

Il est tenu compte de la valeur et de l'activité scientifiques du candidat, de la qualité de sa participation à l'enseignement et de son ancienneté.

§ 3. Peut être nommé professeur ordinaire, sur proposition du Conseil académique de l'Ecole Royale Militaire, le professeur qui exerce une charge à temps plein relative à l'une des matières prévues au programme de l'Ecole Royale Militaire, soit dans une faculté universitaire, soit comme membre du personnel enseignant civil à l'Ecole Royale Militaire, et est depuis huit ans au moins titulaire d'un diplôme de docteur, d'ingénieur ou d'agrégé de l'enseignement supérieur.

Il est tenu compte de la valeur et de l'activité scientifiques du candidat, de la qualité de sa participation à l'enseignement et de son ancienneté.

§ 4. Nul ne peut être nommé maître de langue s'il n'est porteur d'un diplôme de docteur ou de licencié et agrégé en philosophie et lettres pour le groupe correspondant à la fonction à conférer.

Peut être nommé maître de langue principal, sur avis du Commandant de l'Ecole Royale Militaire, le maître de langue qui n'exerce aucune autre activité rétribuée absorbant une grande partie de son temps et qui depuis quatre ans au moins, a donné en qualité de maître de langue un enseignement d'au moins huit heures par semaine à l'Ecole Royale Militaire, y compris les exercices pratiques.

Il est tenu compte de la valeur et de l'activité scientifiques du candidat, de la qualité de sa participation à l'enseignement et de son ancienneté.

Le Roi fixe le statut administratif des maîtres de langue et des maîtres de langue principaux.

§ 5. Nul ne peut être nommé répétiteur s'il n'est porteur du diplôme de docteur, d'ingénieur ou d'agrégé de l'enseignement secondaire supérieur.

Le Roi fixe le statut administratif des répétiteurs.

docent bij de Koninklijke Militaire School, en sinds tenminste acht jaar houder is van een diploma van doctor, ingenieur of geaggregeerde voor het hoger onderwijs.

Er wordt rekening gehouden met de wetenschappelijke waarde en activiteit van de gegadigde, de hoegroothed van zijn deelneming in het onderwijs en zijn ancienniteit.

§ 3. Tot gewoon hoogleraar kan op voorstel van de Academische Raad van de Koninklijke Militaire School worden benoemd de hoogleraar die een volledige opdracht uitoefent in een der in het leerplan van de Koninklijke Militaire School vastgelegde leerstoffen, hetzij in een universitaire faculteit, hetzij als lid van het onderwijzend burgerpersoneel bij de Koninklijke Militaire School, en sinds tenminste acht jaar houder is van een diploma van doctor, ingenieur of geaggregeerde voor het hoger onderwijs.

Er wordt rekening gehouden met de wetenschappelijke waarde en activiteit van de gegadigde, de hoegroothed van zijn deelneming in het onderwijs en zijn ancienniteit.

§ 4. Niemand kan tot taalleraar worden benoemd indien hij geen houder is van het diploma van doctor of van licentiaat en geaggregeerde in de letteren en wijsbegeerde voor de groep welke met de te begeven functie overeenstemt.

Kan tot eerstaanwezend taalleraar worden benoemd op advies van de Commandant van de Koninklijke Militaire School, de taalleraar die geen andere bezoldigde activiteit uitoefent welke een groot gedeelte van zijn tijd in beslag neemt en die ten minste vier jaar, gedurende ten minste acht uur per week, met inbegrip van de praktische oefeningen, als taalleraar aan de Koninklijke Militaire School onderricht heeft gegeven.

Er wordt rekening gehouden met de wetenschappelijke waarde en activiteit van de gegadigde, de hoegroothed van zijn deelneming in het onderwijs en zijn ancienniteit.

De Koning bepaalt het administratief statuut van de taalleraren en eerstaanwezend taalleraren.

§ 5. Niemand kan tot repetitor worden benoemd indien hij geen houder is van het diploma van doctor, ingenieur of geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs.

De Koning bepaalt het administratief statuut van de repetitoren.

Art. 4

Les échelles de traitements des membres du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire visés à l'article 1er, § 1er, sont fixées par arrêté royal.

Le titulaire d'une fonction principale rétribuée par l'Etat, par une communauté, par une région, par une province, par une commune ou par un organisme public doté de la personnalité juridique, qui est nommé à la fonction de chargé de cours, de professeur ou de professeur ordinaire reçoit, lors de sa nomination dans l'échelle de sa nouvelle fonction, le traitement immédiatement supérieur à celui dont il bénéficiait dans son ancienne fonction.

La prise de rang pour l'obtention des augmentations de traitement dans les fonctions de chargé de cours, de professeur ou de professeur ordinaire est fixée au 1er janvier ou au 1er juillet qui suit la date de prise d'effet de l'arrêté de nomination à celle de ces fonctions à laquelle l'intéressé a été nommé en premier lieu.

Dans les circonstances très exceptionnelles qu'il apprécie et de l'avis du Conseil académique de l'Ecole Royale Militaire, le Roi peut accorder une bonification d'ancienneté lors de la première nomination à temps plein dans une des fonctions de chargé de cours, de professeur ou de professeur ordinaire.

Le traitement des chargés de cours qui exercent une charge à temps partiel n'est pas soumis à la législation sur le cumul des traitements du personnel de l'Etat.

Les membres du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire visés à l'article 1er, § 1er, bénéficient, dans la même mesure et aux mêmes conditions, des allocations, indemnités et rétributions complémentaires de traitement qui sont accordées au personnel des administrations de l'Etat, y compris les allocations familiales et de naissance.

Art. 5

Si le directeur des études est civil, il doit être issu du corps professoral. Son échelle de traitements sera fixée par le Roi dans le cadre des barèmes existants. Il reste soumis au régime de pension qui lui était applicable au moment de sa désignation comme directeur des études.

CHAPITRE II

Disposition transitoire

Art. 6

Les professeurs civils nommés avant le 1er juillet 1989 et en fonction à la date d'entrée en vigueur de la présente loi jouissent des traitements prévus pour les professeurs ordinaires.

Art. 4

De weddeschalen van de in artikel 1, § 1, bedoelde leden van het onderwijzend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School worden bij koninklijk besluit vastgesteld.

Hij die een hoofdambt bekleedt dat wordt bezoldigd door de Staat, een gemeenschap, een gewest, een provincie, een gemeente of een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid en die wordt benoemd tot docent, hoogleraar of gewoon hoogleraar, verkrijgt bij zijn benoeming in de schaal van zijn nieuw ambt de wedde onmiddellijk boven die welke hij in zijn vroeger ambt genoot.

De ranginneming voor het verkrijgen van de weddeverhogingen in de ambten van docent, hoogleraar of gewoon hoogleraar wordt vastgesteld op 1 januari of 1 juli volgend op de datum waarop het besluit houdende benoeming in het ambt waarin de betrokkenen het eerst werd benoemd uitwerking krijgt.

De Koning kan in zeer uitzonderlijke omstandigheden waarover Hij oordeelt, op advies van de Academische Raad van de Koninklijke Militaire School, een anciënniteitsstoeslag verlenen bij de eerste benoeming tot docent, hoogleraar of gewoon hoogleraar met een voltijdse opdracht.

De wedde van de docenten die een deeltijdse opdracht uitoefenen is niet onderworpen aan de wetgeving op de cumulatie van de wedden van het Rijkspersoneel.

De in artikel 1, § 1, bedoelde leden van het onderwijzend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School genieten in dezelfde mate en onder dezelfde voorwaarden, de toelagen, vergoedingen en bijkomende bezoldigingen welke aan de personeelsleden van de Rijksbesturen worden toegekend, met inbegrip van de kinderbijslag en de geboortetoelage.

Art. 5

Indien de studiedirecteur een burger is, moet hij komen uit het onderwijzend personeel. Zijn weddeschal wordt door de Koning bepaald in het kader van de bestaande schalen. Hij blijft onderworpen aan de pensioenregeling die op hem toepasselijk was op het ogenblik van zijn aanstelling tot studiedirecteur.

HOOFDSTUK II

Overgangsbepaling

Art. 6

De burgerhoogleraren die vóór 1 juli 1989 werden benoemd en op de dag van de inwerkingtreding van deze wet in dienst zijn, genieten de wedden die voor de gewone hoogleraren bepaald zijn.

CHAPITRE III

Dispositions finales

Art. 7

Dans l'article 1er, 3°, de la loi du 4 août 1986 réglant la mise à la retraite des membres du personnel enseignant de l'enseignement universitaire et modifiant d'autres dispositions de la législation de l'enseignement, les mots «et professeurs» sont remplacés par les mots «professeurs et professeurs ordinaires».

Art. 8

Dans l'article 7 de la loi du 18 mars 1838 organique de l'Ecole Royale Militaire, modifié par la loi du 25 août 1920, la rubrique «Enseignement» est remplacée par la rubrique suivante:

«Enseignement.

1° L'enseignement est confié à du personnel enseignant composé d'officiers, d'anciens officiers et de civils ayant satisfait à leurs obligations militaires.

2° Le personnel enseignant officier comprend des répétiteurs, des maîtres de langue, des chargés de cours et des professeurs.

3° Le personnel enseignant civil comprend des répétiteurs, des maîtres de langue, des maîtres de langue principaux, des chargés de cours, des professeurs et des professeurs ordinaires.»

Art. 9

Sont abrogés:

1° la loi du 1er juillet 1948 relative au statut et aux rétributions du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire.

2° l'article 11 de la loi du 18 mars 1838 organique de l'Ecole Royale Militaire.

Art. 10

L'article 4 de la présente loi produit ses effets le 1er janvier 1990.

HOOFDSTUK III

Slotbepalingen

Art. 7

In artikel 1, 3°, van de wet van 4 augustus 1986 tot regeling van de oppensioenstelling van de leden van het onderwijszend personeel van het universitair onderwijs en tot wijziging van andere bepalingen van de onderwijswetgeving, worden de woorden «en hoogleraren» vervangen door de woorden «hoogleraren en gewone hoogleraren».

Art. 8

In artikel 7 van de wet van 18 maart 1838 houdende organisatie van de Koninklijke Militaire School, gewijzigd bij de wet van 25 augustus 1920, wordt de rubriek «Onderwijs» vervangen door de volgende rubriek:

«Onderwijs.

1° Het onderwijs wordt toevertrouwd aan onderwijszend personeel samengesteld uit officieren, geweven officieren en burgers die aan hun militaire verplichtingen hebben voldaan.

2° Het onderwijszend personeel bestaande uit officieren omvat repetitoren, taalleraren, docenten en hoogleraren.

3° Het onderwijszend burgerpersoneel omvat repetitoren, taalleraren, eerstaanwezend taalleraren, docenten, hoogleraren en gewone hoogleraren.»

Art. 9

Opgeheven worden:

1° de wet van 1 juli 1948 betreffende het statuut en de bezoldiging van het burgerlijk onderwijszend personeel der Koninklijke Militaire School.

2° artikel 11 van de wet van 18 maart 1838 houdende organisatie van de Koninklijke Militaire School.

Art. 10

Artikel 4 van deze wet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1990.

Donné à Bruxelles le 8 novembre 1993.

ALBERT.

Par le Roi:

Le ministre de la Défense nationale,

Leo DELCROIX.

Gegeven te Brussel op 8 november 1993.

ALBERT.

Van Koningswege:

De Minister van Landsverdediging,

Leo DELCROIX.

AVANT-PROJET DE LOI SOUMIS AU CONSEIL D'ETAT

Avant-projet de loi relatif au statut et aux rétributions du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire

CHAPITRE I^e

Dispositions générales

Article 1^e

§ 1e. Le personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire comprend les répétiteurs, les maîtres de langue, les maîtres de langue principaux, les chargés de cours, les professeurs, et les professeurs ordinaires.

§ 2. Les chargés de cours, les professeurs et les professeurs ordinaires donnent un enseignement de niveau universitaire.

Les professeurs ordinaires dirigent un ensemble cohérent d'enseignement et de recherche dans une discipline déterminée, assurent le développement de la recherche et sont responsables des activités scientifiques de cet ensemble.

§ 3. Le nombre de chargés de cours, de professeurs et de professeurs ordinaires est de trente, au plus; le nombre de professeurs et de professeurs ordinaires est de vingt-quatre, au plus.

§ 4. Le nombre de maîtres de langue et maîtres de langue principaux est de six, au plus.

Art. 2

§ 1e. Le Conseil académique de l'Ecole Royale Militaire fixe la charge de chaque chargé de cours, professeur ou professeur ordinaire, et lui attribue le caractère à temps plein ou à temps partiel; il communique sa décision au Ministre de la Défense nationale.

§ 2. Une charge à temps plein comprend des activités d'enseignement et de recherche. Elle peut également comprendre des activités de service à la communauté. L'activité d'enseignement peut comprendre des cours, des travaux pratiques, des exercices, la direction de travaux de fin d'études, ainsi que la participation aux examens, aux jurys d'examens et aux délibérations.

§ 3. Les professeurs et les professeurs ordinaires à l'Ecole Royale Militaire doivent y exercer une charge à temps plein.

§ 4. Les membres du personnel enseignant visés au § 1e du présent article qui exercent une charge à temps plein ne peuvent exercer d'autre activité rétribuée dont l'importance dépasse deux demi-journées par semaine.

§ 5. Dans le cas où un chargé de cours exerce une charge à temps partiel ne se limitant pas exclusivement à des activités d'enseignement, le Conseil académique de l'Ecole Royale Militaire fixe le pourcentage que cette charge représente par rapport à une charge à temps plein; il communique sa décision au Ministre de la Défense nationale.

VOORONTWERP VAN WET VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE

Voorontwerp van wet betreffende het statuut en de bezoldiging van het onderwijzend burgerpersoneel van de Koninklijke Militaire School

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

§ 1. Tot het burgerlijk onderwijzend personeel van de Koninklijke Militaire School behoren de repetitors, de taalleraren, de eerstaanwezend taalleraren, de docenten, de hoogleraren en de gewone hoogleraren.

§ 2. De docenten, de hoogleraren en de gewone hoogleraren geven een onderwijs van universitair niveau.

De gewone hoogleraren leiden een samenhangend geheel van onderwijs en onderzoek in een bepaalde discipline, staan in voor de ontwikkeling van het onderzoek en zijn verantwoordelijk voor de wetenschappelijke activiteiten van dit geheel.

§ 3. Het aantal docenten, hoogleraren en gewone hoogleraren bedraagt ten hoogste dertig; het aantal hoogleraren en gewone hoogleraren bedraagt ten hoogste vierentwintig.

§ 4. Het aantal taalleraren en eerstaanwezend taalleraren bedraagt ten hoogste zes.

Art. 2

§ 1. De Academische Raad van de Koninklijke Militaire School bepaalt de opdracht van elke docent, hoogleraar of gewoon hoogleraar, alsook het voltijds of deeltijds karakter ervan; hij deelt zijn beslissing mede aan de Minister van Landsverdediging.

§ 2. Een voltijdse opdracht omvat onderwijs en onderzoeksactiviteiten. Zij kan eveneens activiteiten van dienstverlening aan de gemeenschap omvatten. De onderwijsactiviteit kan cursussen, praktische werkzaamheden, oefeningen, de leiding van werkzaamheden bij het einde van de studie, alsook de deelname aan de examens, aan de examencommissies en aan de beraadslagingen omvatten.

§ 3. De hoogleraren en de gewone hoogleraren bij de Koninklijke Militaire School moeten er een voltijdse opdracht uitoefenen.

§ 4. De bij § 1 van dit artikel bedoelde leden van het onderwijzend personeel die een voltijdse opdracht uitoefenen mogen geen andere bezoldigde activiteit uitoefenen waarvan de omvang twee halve dagen per week overschrijdt.

§ 5. Indien een docent een deeltijdse opdracht uitoefent die zich niet uitsluitend tot onderwijsactiviteiten beperkt, bepaalt de Academische Raad van de Koninklijke Militaire School het procentueel aandeel ten aanzien van de voltijdse opdracht; hij deelt zijn beslissing mede aan de Minister van Landsverdediging.

Art. 3

§ 1er. Nul ne peut être nommé chargé de cours s'il n'est porteur d'un diplôme de docteur, ingénieur ou agrégé de l'enseignement supérieur.

Préalablement à toute nomination de chargé de cours, le Conseil académique de l'Ecole Royale Militaire émet un avis motivé, après avoir consulté les conseils de division intéressés.

Des dispenses de diplôme peuvent être accordées par le Roi aux personnes qui auront fait preuve d'un mérite scientifique exceptionnel.

§ 2. Peut être nommé professeur sur proposition du Conseil académique de l'Ecole Royale Militaire, le chargé de cours qui exerce une charge à temps plein relative à l'une des matières prévues au programme de l'Ecole Royale Militaire, soit dans une faculté universitaire, soit comme chargé de cours civil à l'Ecole Royale Militaire, et est depuis huit ans au moins titulaire d'un diplôme de docteur, d'ingénieur ou d'agrége de l'enseignement supérieur.

Il est tenu compte de la valeur et de l'activité scientifiques du candidat, de la qualité de sa participation à l'enseignement et de son ancienneté.

§ 3. Peut être nommé professeur ordinaire, sur proposition du Conseil académique de l'Ecole Royale Militaire, le professeur qui exerce une charge à temps plein relative à l'une des matières prévues au programme de l'Ecole Royale Militaire, soit dans une faculté universitaire, soit comme membre du personnel enseignant civil à l'Ecole Royale Militaire, et est depuis huit ans au moins titulaire d'un diplôme de docteur, d'ingénieur ou d'agrége de l'enseignement supérieur.

Il est tenu compte de la valeur et de l'activité scientifiques du candidat, de la qualité de sa participation à l'enseignement et de son ancienneté.

§ 4. Les statuts des répétiteurs, des maîtres de langue et des maîtres de langue principaux civils sont fixés par arrêté royal.

Art. 4

§ 1er. Les traitements des membres du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire visés à l'article 1er, § 1er, sont fixés par arrêté royal.

§ 2. Le titulaire d'une fonction principale rétribuée par l'Etat par la province, par la Commune ou par un organisme public doté de la personnalité juridique, qui est nommé à la fonction de chargé de cours, de professeur ou de professeur ordinaire reçoit, lors de sa nomination dans l'échelle de sa nouvelle fonction, le traitement immédiatement supérieur à celui dont il bénéficiait dans son ancienne fonction.

§ 3. La prise de rang pour l'obtention des augmentations de traitement dans les fonctions de chargé de cours, de professeur ou de professeur ordinaire est fixée au 1er janvier ou au 1er juillet qui suit la date d'entrée en vigueur de l'arrêté de nomination à celle de ces fonctions à laquelle l'intéressé a été nommé en premier lieu.

§ 4. Dans les circonstances très exceptionnelles qu'il apprécie et de l'avis du Conseil académique de l'Ecole Royale Militaire, le Roi peut par arrêté motivé, accorder une bonification d'ancienneté lors de la première nomination à temps plein dans une des fonctions de chargé de cours, de professeur ou de professeur ordinaire.

Art. 3

§ 1. Niemand kan tot docent benoemd worden indien hij het diploma van doctor, ingenieur of geaggregeerde voor het hoger onderwijs niet bezit.

Vóór elke benoeming tot docent brengt de Academische Raad van de Koninklijke Militaire School een met redenen omkleed advies uit, na de betrokken afdelingsraden te hebben geraadpleegd.

Vrijstelling van diploma kan door de Koning verleend worden aan personen die blijk hebben gegeven van buitengewone wetenschappelijke verdienste.

§ 2. Tot hoogleraar kan op voorstel van de Academische Raad van de Koninklijke Militaire School worden benoemd de docent die een voltijdse opdracht uitoefent in een der bij het programma van de Koninklijke Militaire School voorziene leerstoffen, hetzij in een universitaire faculteit, hetzij als burgerlijk docent bij de Koninklijke Militaire School, en sinds tenminste acht jaar houder is van een diploma van doctor, ingenieur of geaggregeerde voor het hoger onderwijs.

Er wordt rekening gehouden met de wetenschappelijke waarde en activiteit van de kandidaat, de kwaliteit van zijn deelname aan het onderwijs en zijn ancienniteit.

§ 3. Tot gewoon hoogleraar kan op voorstel van de Academische Raad van de Koninklijke Militaire School worden benoemd de hoogleraar die een voltijdse opdracht uitoefent in een der bij het programma van de Koninklijke Militaire School voorziene leerstoffen, hetzij in een universitaire faculteit, hetzij als lid van het burgerlijk onderwijzend personeel bij de Koninklijke Militaire School, en sinds tenminste acht jaar houder is van een diploma van doctor, ingenieur of geaggregeerde voor het hoger onderwijs.

Er wordt rekening gehouden met de wetenschappelijke waarde en activiteit van de kandidaat, de kwaliteit van zijn deelname aan het onderwijs en zijn ancienniteit.

§ 4. De statuten van de burgerlijke repetitors, taalleraren en eerstaanwezend taalleraren worden bij koninklijk besluit vastgesteld.

Art. 4

§ 1. De wedden van de bij artikel 1, § 1, bedoelde leden van het burgerlijk onderwijzend personeel van de Koninklijke Militaire School worden bij koninklijk besluit vastgesteld.

§ 2. De titularis van een door de Staat, de Provincie, de Gemeente of een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid bezoldigd hoofdambt, die benoemd wordt tot een van de ambten van docent, hoogleraar of gewoon hoogleraar, verkrijgt bij zijn benoeming in de schaal van zijn nieuw ambt de wedde onmiddellijk boven die welke hij in zijn vroeger ambt genoot.

§ 3. De ranginname voor het verkrijgen van de weddeverhogeningen in de ambten van docent, hoogleraar of gewoon hoogleraar wordt vastgesteld op 1 januari of 1 juli volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit houdende benoeming tot het ambt waarin de betrokkenen het eerst benoemd werd.

§ 4. De Koning kan in zeer uitzonderlijke omstandigheden waarover Hij oordeelt, op advies van de Academische Raad van de Koninklijke Militaire School, bij een met redenen omkleed besluit, een ancienniteitsbijslag verlenen bij de eerste benoeming met een voltijdse opdracht in een van de ambten van docent, hoogleraar of gewoon hoogleraar.

§ 5. Le traitement des chargés de cours qui exercent une charge à temps partiel n'est pas soumis à la législation sur le cumul des traitements du personnel de l'Etat.

§ 6. Les membres du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire visés à l'article 1er, § 1er, bénéficient, dans la même mesure et aux mêmes conditions, des allocations, indemnités et rétributions complémentaires de traitement qui sont accordées au personnel des administrations de l'Etat, y compris les allocations familiales et de naissance.

Art. 5

Si le directeur des études est civil, il doit être issu du corps professoral. Son traitement sera fixé par le Roi dans le cadre des barèmes existants. Il reste soumis au régime de pension qui lui était applicable au moment de sa désignation comme directeur des études.

CHAPITRE II

Dispositions transitoires

Art. 6

Les professeurs civils nommés avant le 1er juillet 1989 et en fonction à la date d'entrée en vigueur de la présente loi jouissent des traitements prévus pour les professeurs ordinaires.

CHAPITRE III

Dispositions finales

Art. 7

Dans l'article 1er, 3°, de la loi du 4 août 1986 réglant la mise à la retraite des membres du personnel enseignant de l'enseignement universitaire et modifiant d'autres dispositions de la législation de l'enseignement, les mots «et professeurs» sont remplacés par les mots «professeurs et professeurs ordinaires».

Art. 8

Dans l'article 7 de la loi du 18 mars 1838 organique de l'Ecole Royale Militaire, modifié par la loi du 25 août 1920, la rubrique «Enseignement» est remplacée par la rubrique suivante:

«Enseignement.

— L'enseignement est confié à du personnel enseignant composé d'officiers, d'anciens officiers et de civils ayant satisfait à leurs obligations militaires.

— Le personnel enseignant officier comprend des répétiteurs, des maîtres de langue, des chargés de cours et des professeurs.

— Le personnel enseignant civil comprend des répétiteurs, des maîtres de langue, des maîtres de langue principaux, des chargés de cours, des professeurs et des professeurs ordinaires.»

§ 5. De wedde van de docenten die een deeltijdse opdracht uitoefenen is niet onderworpen aan de wetgeving op de cumulatie van de wedden van het Rijkspersoneel.

§ 6. De bij artikel 1, § 1, bedoelde leden van het burgerlijk onderwijzend personeel van de Koninklijke Militaire School genieten in dezelfde mate en onder dezelfde voorwaarden, de toelagen, vergoedingen en bijkomende bezoldigingen welke aan de personeelsleden van de Rijksbesturen worden toegekend, met inbegrip van de kinderbijslagen en de geboortetoelage.

Art. 5

Indien de directeur der studies een burger is, moet hij komen uit het onderwijzend personeel. Zijn wedde wordt door de Koning bepaald binnen het kader van de bestaande schalen. Hij blijft onderworpen aan de pensioenregeling die op hem toepasselijk was op het ogenblik van zijn aanstelling tot directeur der studies.

HOOFDSTUK II

Overgangsbepalingen

Art. 6

De burgerlijke hoogleraren die vóór 1 juli 1989 werden benoemd en op de dag van de inwerkingtreding van deze wet in dienst zijn, genieten de wedden die voor de gewone hoogleraren bepaald zijn.

HOOFDSTUK III

Slotbepalingen

Art. 7

In artikel 1, 3°, van de wet van 4 augustus 1986 tot regeling van de oppensioenstelling van de leden van het onderwijzend personeel van het universitair onderwijs en tot wijziging van andere bepalingen van de onderwijswetgeving, worden de woorden «en hoogleraren» vervangen door de woorden «hoogleraren en gewone hoogleraren».

Art. 8

In artikel 7 van de wet van 18 maart 1838 houdende organisatie van de Koninklijke Militaire School, gewijzigd bij de wet van 25 augustus 1920, wordt de rubriek «Onderwijs» vervangen door de volgende rubriek:

«Onderwijs.

— Het onderwijs wordt toevertrouwd aan onderwijzend personeel samengesteld uit officieren, gewezen officieren en burgers die aan hun militaire verplichtingen hebben voldaan.

— Het onderwijzend personeel bestaande uit officieren omvat repetitoren, taalleraren, docenten en hoogleraren.

— Het burgerlijk onderwijzend personeel omvat repetitoren, taalleraren, eerstaanwezend taalleraren, docenten, hoogleraren en gewone hoogleraren.»

Art. 9**Sont abrogés:**

1° la loi du 1er juillet 1948 relative au statut et aux rétributions du personnel enseignant civil de l'Ecole Royale Militaire.

2° l'article 11 de la loi du 18 mars 1838 organique de l'Ecole Royale Militaire.

Art. 10

L'article 4 de la présente loi produit ses effets le 1er janvier 1990.

Art. 9**Worden opgeheven:**

1° de wet van 1 juli 1948 betreffende het statuut en de bezoldiging van het burgerlijk onderwijzend personeel der Koninklijke Militaire School.

2° artikel 11 van de wet van 18 maart 1838 houdende organisatie van de Koninklijke Militaire School.

Art. 10

Artikel 4 van deze wet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1990.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, neuvième chambre, saisi par le Ministre de la Défense nationale, le 29 avril 1993, d'une demande d'avis sur un avant-projet de loi « relative au statut et aux rétributions du personnel enseignant civil à l'Ecole royale militaire », a donné le 9 juin 1993 l'avis suivant :

Dispositif**Article 1er**

Le paragraphe 1er énumère les différentes catégories de personnel enseignant civil.

Le paragraphe 2, après avoir, en son alinéa 1er, disposé que les chargés de cours, les professeurs et les professeurs ordinaires donnent, les uns et les autres, un enseignement, précise, à l'alinéa 2, les autres tâches qui incombent aux professeurs ordinaires. Il ne détermine pas quelles sont les autres tâches qui, le cas échéant, incombent aux professeurs et chargés de cours.

Par ailleurs, le paragraphe 2 ne détermine pas davantage quels sont les fonctions exercées par les autres catégories du personnel enseignant civil.

Il convient de compléter la disposition sur ce point.

Dans le texte néerlandais du paragraphe 1er, il y a lieu de remplacer les mots « burgerlijk onderwijzend personeel » par les mots « onderwijzend burgerpersoneel », et le mot « repetitores » par le mot « repetitoren ». Ces observations valent pour tout le projet.

Le texte néerlandais du paragraphe 2, alinéa 1er, serait mieux rédigé ainsi qu'il est proposé dans le texte néerlandais du présent avis.

Art. 2

1. La division en paragraphes ne se justifie pas. L'observation vaut également pour l'article 4.

2. Il existe une contradiction entre le paragraphe 1er et le paragraphe 3. Les professeurs et les professeurs ordinaires doivent, en vertu du paragraphe 3, avoir une charge à temps plein. Il n'y a, dès lors, pas lieu que le Conseil académique, en ce qui concerne ces catégories de membres du personnel enseignant, d'attribuer le caractère à temps plein ou à temps partiel de la charge des intéressés.

Le texte est, par ailleurs, rédigé d'une manière peu logique. Sa rédaction doit être revue.

3. Dans le texte néerlandais du paragraphe 2, il y a lieu de remplacer les mots « werkzaamheden bij het einde van de studie » par le mot « afstudeeropdrachten ».

4. Le texte néerlandais du paragraphe 4 devrait être rédigé ainsi qu'il est proposé dans la version néerlandaise du présent avis.

ADVIS VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, negende kamer, op 29 april 1993 door de Minister van Landsverdediging verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van wet « betreffende het statuut en de bezoldiging van het burgerlijk onderwijzend personeel van de Koninklijke Militaire School », heeft op 9 juni 1993 het volgend advies gegeven :

Bepalend gedeelte**Artikel 1**

In paragraaf 1 worden de verschillende categorieën van het onderwijzend burgerpersoneel opgesomd.

Nadat paragraaf 2, eerste lid, bepaalt dat de docenten, hoogleraren en gewone hoogleraren onderwijs geven, worden in het tweede lid de andere taken van de gewone hoogleraren vermeld. Er wordt niet in bepaald welke de andere taken zijn die, in voorkomend geval, berusten bij de hoogleraren en docenten.

In paragraaf 2 wordt overigens ook niet bepaald welke opdrachten de andere categorieën van het onderwijzend burgerpersoneel uitvoeren.

De bepaling behoort op dat punt te worden aangevuld.

In de Nederlandse tekst van paragraaf 1 vervangen men de woorden « burgerlijk onderwijzend personeel » door de woorden « onderwijzend burgerpersoneel », alsook het woord « repetitores » door het woord « repetitoren ». Die opmerkingen gelden voor het gehele ontwerp.

In de Nederlandse tekst zou het beter zijn paragraaf 2, eerste lid, als volgt te stellen :

« § 2. De docenten, hoogleraren en gewone hoogleraren geven onderwijs op universitair niveau. »

Art. 2

1. Er is geen grond om het artikel in paragrafen te verdelen. Die opmerking geldt ook voor artikel 4.

2. Paragraaf 1 en paragraaf 3 spreken elkaar tegen. Krachtens paragraaf 3 moeten de hoogleraren en de gewone hoogleraren een voltijdse opdracht uitoefenen. Voor die categorieën van de leden van het onderwijzend personeel hoeft de Academische Raad dus niet te bepalen of de opdracht van betrokkenen deeltijds of vol-tijds is.

De tekst is overigens niet erg logisch gesteld. De redactie ervan behoort te worden herzien.

3. In paragraaf 2 vervangen men de woorden « werkzaamheden bij het einde van de studie » door het woord « afstudeeropdrachten ».

4. Voorgesteld wordt paragraaf 4 te stellen als volgt :

« § 4. De in § 1 van dit artikel bedoelde leden van het onderwijzend personeel die een voltijdse opdracht uitoefenen mogen geen andere bezoldigde activiteit van meer dan twee halve dagen per week uitoefenen. »

Art. 3

Le texte néerlandais du paragraphe 2, alinéa 1er, devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis. Ces observations valent pour tout le projet.

Le texte néerlandais du paragraphe 2, alinéa 2, devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis. Les mêmes observations valent pour le paragraphe 3, alinéa 2.

Concernant le paragraphe 4, l'exposé des motifs précise que ce paragraphe

« pose le fondement légal nécessaire à la fixation du statut des répétiteurs, maîtres de langue et maîtres de langue principaux par voie d'arrêté royal ».

Toutefois, l'auteur du projet se limite à accorder une délégation générale au Roi. Cette délégation est excessive; il appartient au législateur de fixer, lui-même, les règles essentielles du statut.

L'observation vaut également pour l'article 4, § 1er, et pour l'article 5 en tant que ce dernier confère au Roi le pouvoir de fixer le traitement du directeur des études.

Les explications fournies, au sujet de l'article 4, § 1er, dans l'exposé des motifs ne suffisent pas à justifier la délégation excessive accordée au Roi par cette disposition.

Dans le texte néerlandais du paragraphe 4, il y a lieu de remplacer les mots «burgerlijke repetitors» par les mots «burgerrepetitoren». Cette observation vaut pour tout le projet.

Art. 4

1. Le texte néerlandais du paragraphe 1er devrait être rédigé ainsi qu'il est proposé dans la version néerlandaise du présent avis.

2. Au paragraphe 2, ont écrit: «... rétribuée par l'Etat, par une communauté, par une région, par une province, par une commune ou par ...».

3. Au paragraphe 3, mieux vaut écrire: «... qui suit la date de prise d'effet de l'arrêté ...».

4. En vertu de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs, les actes administratifs des autorités administratives doivent faire l'objet d'une motivation formelle.

Au paragraphe 4, les mots «par arrêté motivé» doivent, en conséquence, être omis. Par ailleurs, le texte néerlandais de ce même paragraphe devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis.

5. Le paragraphe 5 établit, au profit des membres du personnel qui sont chargés d'un enseignement à temps partiel à l'Ecole royale militaire, un avantage qui, à défaut d'être objectivement justifié — l'exposé des motifs est muet à cet égard —, paraît contraire au principe d'égalité que consacre l'article 6 de la Constitution.

Art. 3

In paragraaf 2, eerste lid, vervange men de woorden «in een der bij het programma van de Koninklijke Militaire School voorziene leerstoffen» door «in een der in het leerplan van de Koninklijke Militaire School vastgelegde leerstoffen». Voorts vervange men de woorden «burgerlijk docent» door het woord «burgerdocent». Deze opmerkingen gelden voor het gehele ontwerp.

In paragraaf 2, tweede lid, vervange men het woord «kandidaat» door het woord «gegadigde» en de woorden «de kwaliteit van zijn deelname aan het onderwijs» door «de hoegroothed van zijn deelname in het onderwijs». Dezelfde opmerkingen gelden voor paragraaf 3, tweede lid.

Wat paragraaf 4 betreft, wordt in de memorie van toelichting verduidelijkt dat in de paragraaf

«de wettelijke basis (wordt) gelegd die noodzakelijk is voor de vastlegging van het statuut van de repetitors, taalleraren en eers-taanwezend taalleraren, door een koninklijk besluit».

De steller van het ontwerp bepaalt zich echter ertoe een algemene machtiging aan de Koning toe te wijzen. Die machtiging is bovenmatig en het staat aan de wetgever zelf de essentiële voor-schriften van het statuut te bepalen.

De opmerking geldt ook voor artikel 4, § 1, en voor artikel 5, inzoverre die bepaling de Koning bevoegd maakt om de wedde van de studiedirecteur te bepalen.

De uitleg bij artikel 4, § 1, in de memorie van toelichting is niet voldoende om de bovenmatige machtiging die door die bepaling aan de Koning wordt verleend te rechtvaardigen.

In paragraaf 4 vervange men de woorden «burgerlijke repetitors» door het woord «burgerrepetitoren». Deze opmerking geldt voor het gehele ontwerp.

Art. 4

1. In paragraaf 1 schrijve men «de wedden van de in artikel 1, § 1, bedoelde leden ...» in plaats van «de wedde van de bij artikel 1, § 1, bedoelde leden ...».

2. In paragraaf 2 schrijve men: «Hi die een hoofdambt bekleedt dat wordt bezoldigd door de Staat, een gemeenschap, een gewest, een provincie, een gemeente of een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid en die wordt benoemd tot docent, hoogleraar of gewoon hoogleraar, verkrijgt ...».

3. In paragraaf 3 zou het beter zijn te schrijven: «... volgend op de datum waarop het besluit houdende benoeming in het ambt waarin de betrokkenen het eerst werd benoemd uitwerking krijgt».

4. Krachtens de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, behoren de bestuurshandelingen van de administratieve overheden uitdrukkelijk te worden gemotiveerd.

In paragraaf 4 behoren de woorden «bij een met redenen omkleed besluit» derhalve te vervallen. Voorts vervange men het woord «ancienniteitsbijslag» door het woord «ancienniteitstoeslag» en schrijve men «... verlenen bij de eerste benoeming tot docent, hoogleraar of gewoon hoogleraar met een volijdse opdracht».

5. In paragraaf 5 wordt voor de personeelsleden die een deeltdidse onderwijsopdracht uitoefenen in de Koninklijke Militaire School een voordeel ingevoerd dat bij ontstentenis van een objectieve rechtvaardiging (in de memorie van toelichting wordt daar-over niets gezegd) strijdig lijkt met het gelijkheidsbeginsel dat in artikel 6 van de Grondwet wordt gehuldigd.

6. Le texte néerlandais du paragraphe 6 devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis.

Art. 5

Le texte néerlandais devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis.

Chapitre II

L'intitulé du chapitre II doit s'écrire au singulier.

Art. 6

Dans le texte néerlandais, il y a lieu d'écrire «burgerhoogleraren» au lieu de «burgerlijke hoogleraren».

Art. 8

Il faut remplacer les tirets par 1°, 2°, 3°.

Art. 9

Dans le texte néerlandais, il y a lieu d'écrire «Opgeheven worden:» au lieu de «Worden opgeheven:».

La chambre était composée de :

M. C.-L. CLOSSET, président de chambre;

MM. R. ANDERSEN et J. MESSINE, conseillers d'Etat;

MM. J. DE GARVE et F. DELPEREF, assesseurs de la section de législation;

Mme J. GIELISSEN, greffier assumé.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

Le rapport a été présenté par M. C. MENDIAUX, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. R. HENSENNE, référendaire adjoint.

Le Greffier,

J. GIELISSEN.

Le Président,

C.-L. CLOSSET.

6. In paragraaf 6 schrijve men «de in artikel 1, § 1, bedoelde leden» in plaats van «de bij artikel 1, § 1, bedoelde leden», «het onderwijszend burgerpersoneel» in plaats van «het burgerlijk onderwijszend personeel» en «de kinderbijslag» in plaats van «de kinderbijslagen».

Art. 5

In de eerste volzin en in de laatste volzin vervange men de woorden «directeur der studies» door het woord «studiedirecteur». In de tweede zin schrijve men «in het kader van» in plaats van «binnen het kader van».

Hoofdstuk II

Het opschrift van hoofdstuk II behoort in het enkelvoud te worden geschreven.

Art. 6

Men schrijve «burgerhoogleraren» in plaats van «burgerlijke hoogleraren».

Art. 8

De streepjes behoren te worden vervangen door 1°, 2° en 3°.

Art. 9

Men schrijve: «Opgeheven worden:» in plaats van «Worden opgeheven:».

De kamer was samengesteld uit :

De heer C.-L. CLOSSET, kamervoorzitter;

De heren R. ANDERSEN en J. MESSINE, staatsraden;

De heren J. DE GARVE en F. DELPEREE, assessoren van de afdeling wetgeving;

Mevrouw J. GIELISSEN, toegevoegd griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer R. ANDERSEN.

Het verslag werd uitgebracht door de heer C. MENDIAUX, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de heer R. HENSENNE, adjunct-referendaris.

De Griffier,

J. GIELISSEN.

De Voorzitter,

C.-L. CLOSSET.